ලේඛක අසනීප, ආබාධ සහ ව්‍යාධි

මේ තුන් ගණයට අයත් රෝග එකිනෙකින් වෙන් කොට හඳුනා ගැනීම් වස් මම සිංහල ශබ්දකෝෂ කිහිපයක්ම පෙරළුවෙමි. දැනට ඇති හොඳම පොත යයි කිව හැකි ආචාර්ය හරිශ්චන්ද්‍ර විජයතුංග ගේ ගුණසේන මහා ශබ්දකෝෂය පවා මට පිහිට වන්නට සමත් නොවීය. එහි දැක්වෙනුයේ එම වචන තුනම පර්යාය ශබ්ද හැටියට ය. බැරිම තැන ගොඩ වෙදකමට බැස්සමි. වෙනත් විදියකින් කියතොත් ගමේ ගොඩේ වගවේ එන සැටි බලා ගෙන අර්ථ නිරූපනය කරන්නට බලමි.

අසනීපය යනු කරදර විය යුතු තත්වයක් නොවේ. අත් බේතකින් නැතහොත් නිකම්ම වුණත් මග හැර ගත හැකි වන්නකි. හෙම්බිරිස්සාවක් වාගේ දෙයක් තරක අතට හැරෙන්නේ නිතුවක්කාර වදියට එපා කරපු වැඩ කරන්නට ගියොත් පමණි. ආබාධය ඊට වඩා අමාරුය. එයින් කිසියම් ශාරීරික අපහසුවක් ඇතිවෙනවා මය. ප්‍රතිකාර ගත යුතුමය. එය හරි හැටි කර ගත හොත් සුවය ද අපහසු නොවේ. ව්‍යාධිය ඒ දෙකටම වඩා බරපතල ය. අල්ලා හිටින රෝග තත්වයක්ද විය හැකි ය. කොහොමටත් ඉතා පරිස්සමින් බේත් හේත් කොට මග හරවා ගත යුත්තේ ය.

සමහර රෝගාබාධ වෘත්තියකට නොගොත් විශේෂ ක්‍රියාකාරීත්වයකට අදාළ වන්නේ ය. අප ටෙනිස් වැළමිට නමින් දන්නා ආබාධය වැඩි කොටම හැදෙන්නේ ටෙනිස් ක්‍රීඩකයන්ට ය. ක්‍රිකට් හෝ පාපන්දු ක්‍රීඩකයන්ට පොදු වූ ආබාධ ද ඇත. ඒ අතින් බලනකොට ලේඛකයන්ට සුවිශේෂ යයි කිව හැකි රෝග ගැන කිසිවකු කියා නැත. මා මේ ලියන්නේ මගේ අත්දැකීම අනුව මගේම වර්ගීකරණය පදනම් කොට ගෙනය. එයට හේතුව මා මේ කියන තුන් ගණයේම රෝගවලට මුහුණ පා නැතහොත් ගොදුරු නොවී යන්තමින් ඇඟ බේරාගෙන තිබීම ය.

මගේම අත්දැකීම් විස්තර කිරීම ඇඟටත් ගුණ ය. අන් කිසිවකු එයින් කෝපයට පත් නොවන නිසා ය. මට ඇති වූ ලේඛක අසනීපය මා විසින්ම කෙටිකතාවක විස්තර කර ඇත. අද පවා ඒ විස්තරයට වඩා හොඳින් කියා පෙළට මම අපොහොසත් වන්නෙමි. ඒ නිසා දිග වුවත් එය උපුටා දක්වා පටන් ගනිමි.

"දනිපති ගාලා පොතක් ලියාගත්තු මනුස්සයා ගිහන්නේ සකල ලෝක වාසීන් ම තමන්ගේ ත්‍රන්ථ රත්නය මුදුණයෙන් එළි දැක්වීමේ සත් ක්‍රියාවට ඇප කැප වී සිටිය යුතුය කියා ය. මටත් ඒ අසනීපය තදින් වැළඳී තිබුණි. මම දුර කතනයෙන් බන්ඳුට කතා කළෙමි. ලොක්කා වාගේ " කැත්තට පොල්ල වාගේ. මට ලොකු උදව්වක් කරන්න. කරුණාකරලා අර අත් පිටපත ආපහු ගෙනත් දෙන්න. මගේ ආදාව පිළිගත් පාටයි. දින දෙක තුනකට පසුව මා සොයාගෙන ආ බන්ඳු කතා කළේ අත් පිටපත මගේ අතට වැසැම්මෙ-මෙන් පසුවය. මම කොම්පියුටරය ගෙනාවා. කාරසේ තියෙනවා. ඉන්න මම අරගෙන එන්නම්. නෑ නෑ ඕනෑ නැහැ.. කත්තුරු මගත්තයාට තෑදෙලා. එපා දැන් මට මගේ කතා ටික ගෙනත් දුන්නනේ. ඒක ලොකු උදව්වක්. කොම්පියුටරය මට එපා. මම ඇහැක් විදියකින් මේ ටික ගහ ගන්නමි. කවදා හරි පොත ගහන්න ලැබුණොත්

ව්‍යාධිය වුකලි නොයෙකුත් ප්‍රතිකර්ම මගින් සුවපත් කළ පසු පවා රෝගාබාධයේ ආදීනව ශරීරගතව තිබෙන තත්වයකි. ඒ ගති ලක්ෂණ කාලයක්ම අල්ලා හිටින්නටත් සමහර විට කිසිදාක සපුරා ඉවත් නොවී තිබෙන්නටත් ඉඩ ඇත.

මම පෙරවදනට මෙන්න මේ ටික ලියනවා. පුරා අවුරුද්දක් විතර මගේ අත්පිටපත හිරුපෙළි.තව තබා ගත් බන්ඳු දිසානායකට මගේ කෘතඥතාව පළ කරනවා කියා. හරියට සිංහයා ගර්ජනා කරන්නා වාගේ. කොහෙන් ලැබිච්ච දැහිරියක්ද මන්දා. හරියට බන්ඳු දිසානායක නැතුවට මගේ පොත ගහන්න මිනිස්සු පෝලිමේ එනවා වාගෙ. බන්ඳු මා දිහා බලා උන්නෙ තුෂ්ණීම්භූතව. බලා ඉඳලා මගෙන් ඇහුවේ බුද්ධිමත් ප්‍රශ්නයක්. මාත් එක්ක තරහ නැහැ නේද? මමත් බුද්ධිමත් ප්‍රතිචවනයක් දුන්මි. අනේ මොනවද තරහ වෙන්නෙ? මගේ ස්වරයේ බුද්ධිය හා සුහදතාව කොතෙක් ගැබ් වී තිබුණාද යන්න මම නොදැනිමි"

මේ ටික කියවන හැම විටකම මගේ දෙනෙත් ඉදිරියේ මැවී පෙනෙන දර්ශනයේ මා දැක්වෙනුයේ හිස උදුම්මාගත් මෝඩයකු හැටියට ය. මා ඉන් ලබන විනෝදය එක්කම දැන් සංතාපයක් ද ඇතිවෙයි. ඒ අර අසනීපය හොඳටම සුව වී ඇති නිසා ය. මගේ "අන්තිම උපන්දින සාදය" (2000) නම් කෙටිකතා සංග්‍රහයේ එන " අතිසුසන්න සන්ධ්‍යාවක්" යන්න ලියුවේ පොත මුදුණයත් පසු බන්ඳු දිසානායක සහ එළි වී ඒකනායක මුළ් වී පැවැත් වූ පොත් එළි දැක්වීමෙන් මා ලත් ආස්වාදය කියන්නටය. අසනීපය සුව වන්නට මුලික සාධකය වූයේ බන්ඳු දිසානායක වෙතින් පළ වූ ඉවසීම හා ත්‍යාගශීලීභාවයයි. මා වැන්නකු නම් කරන්නේ "උණ්ඩ තුවක්කුව උඹ තියාගනින්" කියා අතක බලාගන්නා එක ය. ඔහුට මට වාගේ අසනීපයක් තිබුණේ නැත.

මට ලේඛක ආබාධය නොවැළඳී බේරුණේ නොදැනම වාගේ මා විසින් ගන්නා ලද තීරණයක් නිසා ය. එතැනදී මට ඇඟට නොදැනෙන්නට වාගේ ප්‍රතිකාර කළේ තරුණ ලේඛක ජගත් පේ එදිරිසිංහ ය. සමහර විට තමා මේ වදියේ පිවක විස්කමක් කළ බවක් ඔහු නොදන්නවාත් විය හැකි ය. මේ ආබාධය හට ගන්නේ ලේඛකයා කොහොම හරි පොතක් පළ කරවා ගන්නාට පස්සේ ය. ඒ අවස්ථාවේදී බොහෝ ලේඛකයෝ උණහපුළු මානසිකයට ප්‍රවිෂ්ට වන්නෝ ය. උණහපුළුවා දකින මැණික අතෙක් සතුන් ද දැකිය යුත්තේ මැණිකක් ලෙසින් මය. එහි අගය අඩුවන විදියේ තක්සේරුවක් කරන්නට ඉදිරිපත් වන්නා බලාගෙනය. උණහපුළුවාගෙන් බේරිල්ලක් නැත. මා මේ කියන උණහපුළු මානසිකත්වයට වැටෙන්නට නොදී බේරා ගැනීමට ජගත් පේ එදිරිසිංහ ට ඉඩ පාදා දුන්නේ ය. ඒ මගේ දෙවැනි පොත් එළිදැක්වීමේ වේලාවේදී ය. 2002 සැප්තැම්බර් පළමුවැනිදා පැවැත්වුණ ඒ උළෙලේ දී මගේ මේ කියන මැණික් දෙකක් තක්සේරු කිරීමේ රාජකාරිය මා විසින්ම බාර දෙන ලද්දේ ඔහුට ය. එයත් තව කෙනකුගේ මාර්ගයෙන් ය. ඒ මැණික් අලෙවිය තීරණය කරන්නා සමග මගේ සමිප අසුරක් නොතිබුණ නිසා ය. මම වරුණ සාවින්ද්‍රට කීවේ මෙයයි.

"කිසි බයක් සැකක් නැතිව තමන්ගේ අදහස් කියන්න කියලා දන්වන්න"

බන්ඳු දිසානායක මේ පොත් එළිදැක්වීමේත් සංවිධායකයෙක් විය. එහෙත් ඔහුගේ භූමිකාව මෙයට අදාළ නැත. මැණික් අගය නිශ්චය කරන්නා මා හිතුවාටත් වඩා සියුම් විදියට මැණික් දෙකම පිරික්සා තමාගේ ලංසුව දුන්නේ ය. එකක් බොහොම හොඳ යයි කලින්ම පැත්තක තැබූ ජගත් ඊ ළඟට අනෙක් මැණික අතට අරන් එහාට මෙහාට පෙරළා බලන්නට විය. දිස්කය සහිත තැනක් දෙකක් තිබුණත් මැණික බාල බඩුවක් බවය ඔහු නිගමනය කළේ.

සමහර විට මේ රටේ පවත්වන ලද අපේ උදවියගේ පොත් එළි දැක්වීමකදී කරන ලද සුවිශේෂ අවකාශ විමර්ශනය වශයෙන් ගත හැකි ජගත් පේ එදිරිසිංහ එදා කළ නිර්දය විවේචනයෙන් මා හෙල්ලුම් කෑ බව අවකාශ ම පිළිගත යුතු ය. ඒ වුණාට ඒක එක වදියකින් ඉල්ලන් පරිජපු කෑමකි. ඒ සුළබ යෙදුම මා යොදන්නේ විවේචනය හෝ එහි අගය හෝ හැළුල කිරීමට නොවේ. එහි ප්‍රතිඵලය එක එළිලේ කියා පෙළට ය. කොටින්ම මෙහෙම කරන්නැයි කියාපු මට රිදුණත් කටක් ඇරලා ඒ ගැන දොසක් කියනවා තබා කතා කරන්වත් බැරි ය. මම විකාගෙන අසා උන්නෙමි. දවසක් දෙකක් ගතවන විට මට හැදෙන්නට ඉඩ තිබුණ ආබාධයේ ලක්ෂණ හෙමිහිට අතුරුදන්ව ගියේය.

ජගත්ට පිවක නාමය ආරූඪ කරන්නේ අන්න ඒ සුව සාධනය නිසා ය. හැබෑ මැණික සහ බොරු මැණික හඳුන්වා දිය යුතු ය. ජගත් මැණිකක් හැටියට තක්සේරු කළේ එදා එළිදැක්වන ලද මගේ අනෙක් කෙටිකතා එකතුව වූ "විජ්ලවය ආවොත්" යන්නය. බොරු මැණික "නරා වළ සහ කළු ගිලි" ය. අර වදියට මගේ ආබාධය දුර දිග නොගිහින් ඇතහිටියා යයි කියන එතන් හිටවරදි නොවේ. තව ටිකක් ඉතිරිව තිබුණු නිසා ය. මම මට හිතවත් යයි සිතෙන මගේ පැත්තට බර වෙලා කතා කරාවි යයි මා විශ්වාස කළ මැණික් අගයන්නකුටත් දීලා බැලුවෙමි. ඒ කාන්තාවකි. අදය මා පැතූ විදියට කදා මිණි සැබෑ මිණි යයි කීමට තරම් බොළඳ වූයේ නැත. කොයි විදියෙන් හරි මගේ ලණුව නොගිලි සිටින්නට අය සමත් වූවා ය. එය එදා අගය කරන්නට මා සමත් නොවූ බවද අවකාශම කිව යුතු ය. අද එහි අගය දකින්නේ මගේ ආබාධය නිසා මා කරන්නට ගිය මෝඩ කමද පිළිගනිමිනි.

වර්ණනාව, මුරුංගා අත්තේ තැබීම, පුද්ගල වන්දනාව, ප්‍රශස්ති ගායනය ආදී වයිවාරන්න විධිකුම ඔස්සේ තමන්ගේ දරු මැණික උහා තබනවා දකින්නට පුල පුලා සිටින ලේඛකයා එතැනින් නොනවතී. අන්න ඒ මොහොතේ දී ය ආබාධය ව්‍යාධියක ස්වරූපය ගන්නේ. ව්‍යාධිය වුකලි නොයෙකුත් ප්‍රතිකර්ම මගින් සුවපත් කළ පසු පවා රෝගාබාධයේ ආදීනව ශරීරගතව තිබෙන තත්වයකි. ඒ ගති ලක්ෂණ කාලයක්ම අල්ලා හිටින්නටත් සමහර විට කිසිදාක සපුරා ඉවත් නොවී තිබෙන්නටත් ඉඩ ඇත.

මගේ වයස්ගත කමට, බැරි කමට, එහෙමත් නැත්නම් මෝඩ කමට මම ඒ අවස්ථාවට පත්වීමේ අනාගතය නොලැදෙමි. කොහොම හරි ව්‍යාධියක් බවට පත්වන රෝගයක් මට තිබුණේ නැත. එහෙත් මේ පිළිබඳව දිය හැකි නිදසුන් වෙනත් අය ගැන නම් මට ඉදිරිපත් කළ හැකි ය. හොඳම නිදසුන වනාවක් මා විසින් මුරුංගා අත්තේ තබන ලද පුද්ගලයකු ගැන ය. මම එක්තරා ලේඛකයකු නිර්දය විවේචනයට පවා ඔරොත්තු දෙමින් " විවේචකයන්ගේ අදහස් සැළකිල්ලට ගනිමින් සිය වගකීම ඉටු කරන්නට සමතෙකැයි මගේ ලිපියකින් වර්ණනා කරමින් ඒ ලේඛකයා තබන ලද මුරුංගා අත්තෙන් බිමට බා ගන්නට මට ඉඩක් වත් ලැබුණේ නැත. ඔහු විසින් රාගදක්වන ලද විකට නාට්‍යයක් ගැන ආරංචි විය. ඔහුගේ ලිපියක් විවේචනය කළ පුද්ගලයා බැණ වැදී එතැනින් නොනැවතී විවේචනය පළ කළ පත්තරයේ කතුවරයාටත් හොඳටායින් දෙකක් කියූ බවය මට දැනගන්නට ලැබුණේ. මට වාර්තා කළ පුද්ගලයා කියාපු හැටියට නම් එම දෙගි කැපිල්ලට සුද්ද සිංහලත් භාවිතා කරන ලදී. අප ගම්වල සුද්ද සිංහල යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ කවරාකාර බසක්ද යනත් පහදා දිය යුතු නොවේ. මා කළ වර්ණනාව ගැන පසුතැවෙනවා හැරෙන්නට මම මොනවා නම් කරන්නෙමි ද?

ඒ විදියට පුපුරා පැනීම සැබැවින්ම ව්‍යාධියේ ගති ලක්ෂණ පෙන්නුම් කරන්නකි. එතැන් සිට පූර්ණ ව්‍යාධියට පිවිසීම අනිවාර්යය" පහසුය. ව්‍යාධියේ නියම ස්වරූපය වනාහි එක්තරා ක්‍රමයක ආවේශයක් ද වන්නේ ය. දුම්මල වරම ගත්තා වාගේ හතර අතට පහරදීම නොහොත් ශාප කිරීම පොදු ලක්ෂණයකි.

මේ ව්‍යාධි තත්වය පිළිබඳව මට දිය හැකි හොඳම නිදසුන මා දටුවේ දැනට වසරකට දෙකකට පෙර ශ්‍රී ලංකා සාහිත්‍ය දින සම්මාන පිරිනැමීමෙන් පසුව ය. ව්‍යාධියෙන් පෙළෙන තැනැත්තාගේ රෝග නිමිත්ත ඇත්තටම සම්මාන නොලැබීම ය. එයට හේතුව තමා සමස්ත ලේඛක පරපුරේම ශ්‍රේෂ්ඨ නිර්මාණකරුවා යයි සිතන තැනට පුද්ගලයා පත්ව සිටීමය. ඒ තත්වයට පත්වීම පමණක් වුව ව්‍යාධියට ආරාධනා කිරීමක් වෙයි. මා කියනා එම සාහිත්‍ය සම්මානයක් පතා සිටි පුද්ගලයා විනිශ්චයකරුවන්ට පමණක් නොව සෙසු බලධාරීන්ටත් දිගට හරහට පහර දෙමින් කර්කශ ලිපියක් පත්තරයකට ලියා තිබුණේ ය. එය පළ කිරීමට පුවත්පත් කතුවරයා තීරණය කිරීම වුව ද සුවිශේෂ සිද්ධියකැයි සිතමි. ඊටත් වඩා මගේ සිත් ගත්තේ එම ප්‍රහාරයට ප්‍රතිචාරයක් වශයෙන් එක්කෝ සංස්කෘතික අධ්‍යක්ෂ නැත්නම් අමාත්‍යංශ ලේකම් ලියූ තිබුණු තැන්පත් " එහෙත් එඩිතර ලිපියයි. යට කී ලේඛකයා එසේ ලියා ඇත්තේ තමාට හිමිවිය යුතු සම්මානය අහිමි වීමේ කෝපයෙන් බව ඔහු කෙළින්ම කියා තිබුණේ ය. එපමණක් නොව තීරණයට පෙරාතුව පවා කිහිප වීටක් එම විවේචකයා විසින් තර්ජන ඉදිරිපත් කර තිබුණු බවද සඳහන් විය. රජයේ නිලධරයෙකු ඒ වදියේ සාපු පිළිතුරක් ලියූ අනෙක් අවස්ථාවක් මට මතක නැත. විවේචකයාගෙන් ඊට පස්සේ සද්දයක් නැගුණේද නැත.

ආබාධය යම්තම් වැළඳුණත් මා කිසි වීටක ව්‍යාධි තත්වයට ළං නොවූ බව කියන්නට ලැබීම මගේ සතුටට කරුණකි. මට ව්‍යාධිය හැදෙනවා නම් හැදෙන්නට පසොරදිලි හේතුවක් තිබුණේ ය. ඒ බව මා දැන ගත්තේ ද කළේ පසුවෙලා ය. වසර තුනකට හතරකට පසුව ය. 2008 නොවැම්බර් 19 වැනිදා පැවැත්වුණ මගේ තුන්වැනි පොත් එළි දැක්වීමේදී ජගත් පේ එදිරිසිංහ කළ ප්‍රකාශයක් නිසා ය. ඔහු කළේ ප්‍රකාශයකටත් වඩා ප්‍රශ්න කීරීමකි. වර්ෂයේ හොඳම පරිවර්තනය වශයෙන් සම්මාන ලද සුතු මගේ පොත (අර්ධනාර) නොතේරුණේ විනිශ්චයකරුවන් පරිවර්තනයක් විනිශ්චය කරන්න් පරිවර්තනය නොව මුල් කෘතිය දිනා බලලා ද යන ප්‍රශ්නයයි, ජගත් එදා මතු කළේ. අදාළ වසරේ සම්මාන ලද පොත එතෙක් කියවා නොතිබුණු හෙයින් මම එය සොයාගෙන බැලුවෙමි. ජගත් ගේ ප්‍රශ්නයට දිය යුතු පිළිතුර "ඔව්" යන්න බව මට වැටහුණේ එවිටය.

එහෙත් ඒ වන විට මට ඒ ගැන සිනාසෙන්නට පුලුවන්කමක් තිබුණේ ය. සම්මාන ගැන තිබූ මගේ ආසාව තුරන් වී තිබුණු නිසා ය. ව්‍යාධි තත්වය ගැන කරදර නොවීමට මම සමත් වූයෙමි. ■